

Seljefløyte

Seljefløyta har gjennom mange generasjoner gitt barn den første musikkopplevelse - og den første mulighet til å prøve å spille selv. I noen deler av landet kalles denne fløyta for pippil.

Tekst og foto: Synøve Eriksen Vadøy

Dette trenger du:

- Fersk, kvistfri grein av selje eller rogn med diameter ca 1-1,2 cm.
- Sag eller hagesaks
- Skarp spikkekniv

Slik gjør du:

1. Skjær et snitt på enden av pinnen til munnstykket.
2. Lag et snitt ca. 3 cm fra spissen på munnstykket, og form til "lydhullet".
3. Skjær et snitt gjennom barken, og hele veien rundt emnet ditt. Det kan godt være 3 cm innenfor lydhullet. Dette gjør du for å kunne løsne av barken etterpå.
4. Nå må du banke med knivskaftet ned i barken. Gjør dette i flere omganger i begge retninger fra lydhullet. Til slutt løsner barken, og du kan dra den av.
5. Nå er fløyta snart ferdig. Skjær vekk en tynn flis til luftkanal på skrå, -fra munnstykket til lydhullet.
6. Del pinnen i to ved lydhullet. Sett det avskårete stykket på plass i barkhylsen, og sett på plass bakstykket.
7. Nå kan du prøve fløyta! Blir det ikke lyd når du blåser, kan du prøve å justere luftkanalen. Ved å dra stemmetappen ut og inn kan du forandre tonehøyden.

Det er tradisjon å si en regle mens du holder på med bankingen flere steder i landet. Det er ulike lokale variasjoner, og her ser du tre ulike regler som kan brukes.

1-BASTIAN, BASTIAN PLYSTRA MI, VIL DU LÅTE TI TUSEN GANGER FOR MEG, SKAL JEG LÅTE TI TUSEN GANGER FOR DEG. (Ukjent)

2-PIPPIL, PIPPIL VIL DU GÅ SKA DU FÅ, KJØTT OG KÅL I KONGENS GÅRD OG FIRE SKILLING ATTPÅ. (Fra Gausdal)

3-TJYRUBYTTE, TJYRUBYTTE VIL DU SÅ, -KOM MAINN I FRÅ LESJA OG KJERRINGA FRÅ LOM (Fra Nord-Gudbrandsdalen)

Trinn for trinn

1. Lag et snitt til munnstykke

2. Lag et «lydhull» ca 3 cm fra spissen på munnstykket

3. Skjær et snitt i barken, rundt hele pinnen..

4. Bank på barken, -og si gjerne en regle når du gjør det.

5. Skjær vekk en tynn flis til luftkanal (her markert med rød strek)

6. Del pinnen i to, ved lydhullet og sett denne delen på plass i barkhylsen.